

ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร ที่มีผลต่อการเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูงของกรมอนามัย

ORGANIZATIONAL COMMITMENT AND ORGANIZATIONAL CITIZENSHIP BEHAVIOR IN RELATION TO THE HIGH PERFORMING ORGANIZATION OF DEPARTMENT OF HEALTH, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

ปิยะวรรณ กลิ่นสุคนธ์ 4936329 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ญุฑิตา อินทรประสงค์ พบ.ค.(การบริหารการพัฒนา), วิรินทร์ กิตติพิชัย วท.ค.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), จรรยา ภัทรอาชาชัย Sc.D.(Biostatistics)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอธิบาย เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร กับการเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการของกรมอนามัยทุกระดับ จำนวน 284 คน ที่มีได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของกรมอนามัย และข้าราชการระดับ 9-10 ของสำนักงานที่ปรึกษา แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการกรมอนามัย ร้อยละ 88.00 รับรู้ว่ากรมอนามัยเป็นองค์กรที่อยู่ในระดับที่ควรมีการพัฒนา ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กรอยู่ในระดับสูง และพบว่าความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง กับการเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ($r = 0.37$ และ 0.38 , $p\text{-value} < 0.01$ ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยนี้ ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพัฒนากรมอนามัยสู่การเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูงต่อไป

คำสำคัญ: องค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูง / ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร / พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กร / ข้าราชการ / กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ORGANIZATIONAL COMMITMENT AND ORGANIZATIONAL CITIZENSHIP
BEHAVIOR IN RELATION TO THE HIGH PERFORMING ORGANIZATION OF
DEPARTMENT OF HEALTH, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

PIYAWAN GLINSUKON 4936329 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: BHUSITA INTARAPRASONG Ph.D.
(Development Administration), WIRIN KITTIPICHAI Ph.D.(Applied Behavioral
Science Research), JANYA PATARA-ARCHACHAI Sc.D.(Biostatistics)

ABSTRACT

This research was of a descriptive nature. It aimed to examine the relationship between organizational commitment (a psychological state that characterizes the employee's relationship with the organization and has implications for the decision to continue membership in the organization) and organizational citizenship behavior (individual behavior that is discretionary, not directly or explicitly recognized by the formal reward system, and in the aggregate promotes the efficient and effective functioning of the organization) in relation to its intention to be a high performing organization (an organization that over time continues to produce outstanding results with the highest level of human satisfaction and commitment to success) of the Department of Health, Ministry of Public Health, Thailand. The sample group comprised of 284 Department of Health officers at every level except for those at the highest level of management, and officers at levels 9 and 10 at The Bureau of Technical Advisors. Data was collected by means of a questionnaire and analyzed using Pearson's Product Moment Correlation Coefficient statistics.

The results revealed that 88% of the sampled Department of Health officers acknowledged that the organization needed further development in regards to the efficiency of the administration. As well, organizational commitment was at a moderate level and organizational citizenship behavior was at a high level. In addition, it was found that organizational commitment and organizational citizenship behavior had a moderately positive relationship with a high performing organization ($r = 0.37$ and 0.38 , $p\text{-value} < 0.01$, respectively).

The results from this research can be used by administrators at any level as a guideline to manage human resources and develop the Department of Health into a high performing organization.

KEY WORDS: HIGH PERFORMING ORGANIZATION / ORGANIZATIONAL
COMMITMENT / ORGANIZATIONAL CITIZENSHIP
BEHAVIOR / GOVERNMENT OFFICERS /
DEPARTMENT OF HEALTH, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

159 pages